

BODOR
ÁDÁM

Sehol

Novellák

© *Bodor Ádám*, 2019

PARASZKÍVA

Váratlanul meghalt Paraszkíva, a mostohaanyám. Hajnalban szokás szerint még rendesen fölkel, miután apával megreggelizett, átment a kantinba, Rupival megfőzötte a reggelit a katonáknak, elmosogatott, aztán mivel ebédre túrós makaróni lett volna konzerv paradicsomszósszal, nekilátott a konzervdobozokat fölbontani. Úgy a felénél tartott, amikor abbahagyta, megkérte a hadtápos Scarletot, akihez a konyha felügyelete tartozott, hadd mehessen át kicsit pihenni a révházba, mert amúgy nincs sok dolog délelőttre, ő pedig furcsán érzi magát. Szédül, ég a bőre, és mintha hangyák bolyonganának a hajában.

Én akkoriban a rokonaimnál, a fennsíkon táborozó meszeseknél dolgoztam, a szakmát tanulgattam, de mivel késő ősztől szünetel az égetés, lejártam apához, a révhez. Volt, hogy egy-két héten át ott maradtam, barátkoztam a katonákkal, akiket nemrég vezényeltek ki határőrizetre, ide a Dvug partjára, a régi révhez. Onnan letről csak a mészégető kemencék füstje látszott, az ős végű szélcsendben, mint halványkék ernyő lebegett a fennsík fölött.

A régi révház műhelyében kicsorbult szerszámokat reszelgettem, próbáltam őket élesíteni, amikor meghallot-

tam, ahogy Paraszkíva matat a szomszédos helyiségben, ahol apával laktak. Ő is meghallotta, ahogy a műhelyben teszek-veszek, bejött és szólt, hogy most egy kicsit megmosdik, aztán lepihen, mert nem érzi jól magát, én pedig később néztek át a konyhára, hátha segítenem kellene Rupinak, ha a tápos szeszélyéből kifolyólag közben mégis valami külön munka adódott volna.

Többet aztán nem is láttam élve, mert valamikor a délelőtti folyamán meghalt.

Én ugyanis közben, ahogy megkért rá, átmentem a kantinba, hogy helyettesítsem a konyhán, apa pedig korra reggeltől a gáton a kutyáival dolgozott.

Apát napközben akkoriban alig lehetett látni. Amikor errefele, a Dvug mentén egyik napról a másikra kiigazították a határokat, és katonák költöztek a révhez, megszűnt a túlsó part felé a kompjárat, így többet nem volt szükség révészre, apa, hogy ki ne rúgják, és el ne küldjék végleg a kényes övezetből, azt hazudta Susnik parancsnoknak, hogy mindenhez ért, a különböző mesterségeken kívül például az állatokhoz is, kiváltképp a kutyákhoz, így elérte, hogy a hivatásos gyepmester felügyelete mellett rábízzák a határőrség kutyáit. A helyőrség akkoriban kapott belőlük harminchét darabot, főleg németjuhászt és rottweilereket, ezekkel pedig mielőbb meg kellett ismertetni a tizenhét kilométer hosszú partszakaszt, ahol a határ a folyó mentén húzódott. Nem lehetett tudni, hogy csinálta, de a kutyák első naptól kezdve, amikor zsebre dugott kézzel először lement közéjük bemutatkozni a kennelnek nevezett karámba, elfogadták.

Aznap is már kora reggeltől a kutyáival volt, a rottweilereket futtatta a part menti töltésen. Amellett, hogy előző éjszaka csendesen, kitartóan, ahogy ősz végén szokott, egészen hajnalig esett, és a töltés is teljesen felázott, a kutyák fáradt vándormadarakat szimatolva minduntalan bele-belegázoltak a part menti bozótba, hogy olykor apának is az iszapos gaz közé taposva kellett őket előcsalogatni, így déltájt elége csatagosan tért vissza, és portyáját befejezve szeretett volna mindjárt megmosakodni. Mivel az ülőkádat nem találta a helyén, a gerendaház falára akasztva, ahol fülén átfűzött zsinórral mindig egy kampón lógott, benyitott a mosdókamrába. Az ülőkád valóban ott volt, benne Paraszkiwa ült, a mostohaanyám, félrebillent fejjel, a víz pedig addigra már teljesen kihűlt körülötte.

A kantin barakképülete a part és a hegyoldal között húzódó keskeny lapály peremén, félig a lejtőnek támaszkodva állt, valamennyi ajtaja és ablaka a folyó felé nézett, így a konyhából egyenesen a régi révházra lehetett látni. Paraszkiwa tanácsát megfogadva ott tettem-vettem, hogy ha szükség van rám, kéznél legyek, onnan láttam apát, ahogy belép a mosdókamrába, majd rögtön ki is jön, aztán csak áll hol maga elé, hol az égre tekintve, csípőre tett kézzel a küszöbön. Miután sokáig nem mozdult, kinyitottam az ablakot, ekkor a nyikorgásra ő is odakapta a fejét. Biztos nem is értette, mit keresek a helyőrségi kantinban, csak integetni kezdett hevesen, hogy menjek ki hozzá.

Kisiettem, és még oda se értem, már kiabált felém.

Gyere, gyere, nézd meg, kíváncsi vagyok, vajon te is azt látod, amit én. Mert szerintem Paraszkíva meg van halva.

És tényleg, ahogy beléptem a mosdókamrába, már nem csodálkoztam, hogy apa korábban nyomban kifordult onnan, mert nekem is ez jutott eszembe. Bár Paraszkívából csak az ülőkád támlájának támaszkodó csupasz válla, és kétoldalt kilógó lába látszott, így hátulról is bárki számára bizonyosnak tűnhetett, hogy az nem egy élő embernek a lába, vagyis akit éppen lát, az meg van halva. Fején most is kendő volt, kissé félrebillent, mintha kíváncsian a helyiség legsötétebb sarkából várna előbukkanni valamit, két lába térdtől lefele mereven lógott ki a kádból, teste pedig, ahogy a pórusain át távozó lélek finom dérrel bevonta, olyan fehér volt, hogy tőle a homályos kamra gyöngyházas fényben derengett.

Apa mintha még utoljára a szemébe akart volna nézni, álla alá nyúlt, próbálta a fejét maga felé fordítani, de az alig engedett, ha sikerült is valamennyire elmozdítania, mindannyiszor, mintha gumiból lett volna, a nyaka tengelyén visszaugrott a helyére. Mivel látta, hogy tényleg nincs mit kezdeni vele, hamar békén is hagyta. Szólt, hogy fogjam meg és tartsam szorosán a kád peremét, hogy fel ne boruljon, ő pedig Paraszkívát a hóna alá nyúlva kiemelte a vízből. Mivel a lóca tele volt Paraszkíva levetett ruháival, hogy azokat össze ne vizezze, félig a lócának, félig a deszkafalnak támasztva letette a földre, a rongyszőnyegre. Fura volt a mamát így látni, meztelenül. Semmi köze nem volt már az igazi Paraszkívához, inkább egy műnőhöz hasonlított, amilyent

Sztankovóban, az állomás melletti, bujálkodásra való holmikát árusító kis bolt kirakatában lehet látni. Mintha fel lett volna fújva, mintha most már egész teste gumiból lett volna.

Miközben kiemelte, apa is csuromvizes lett. Amikor elengedte, láttam, hogy szőrös a kézfeje, hosszabb szőrszálak tapadnak a tenyeréhez is.

Nézd csak, apa, mondtam neki, szőrös a kezed, a kézfejed, de még a tenyered is. Tisztára szőrös vagy, és észre se veszed?

Apa hirtelen megnézte a kezét, kifordította a tenyerét is, ekkor ő is látta, szőrös mind a két kézfeje, de még a tenyere is.

Ejha! Nézz te oda, mondta. Aztán halkán, csak magában morogva hozzátette: a fenébe is. Később megint: ez vajon mi a fene lehet?

Rám nézett, aztán meg Paraszkvára, aki teljesen csupasz volt ott is, ahol az ember legkevésbé várná, a szemérme tájékán. Ott is bizony. Csak a kihullott szőr tapadt meg testén itt-ott különféle rajzolatú csomókban, hullámozó csíkokban, ahogy a fürdővíz szeszélye a bőrre rajzolta, amikor apa a hóna alá nyúlva kiemelte a kádból és nekitámasztotta a falnak meg a lócának. Nem elég, hogy meg volt halva, és már jócskán kihűlve kell vele bajlódni, mert olyan, mintha gumiból lenne, most itt volt ez a dolog a kihullott szőrrel. Mintha a teremtő tréfája lett volna az egész, hogy mostani állapotában, vagyis anyaszült csupaszon leginkább akkori képére hasonlítson, amikor a világra jött. De nem a teremtő műve volt. Nem ám.

A kötet megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu

www.facebook.com/magveto

magveto.kiado@lira.hu

Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2019-ben

Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Szegő János

Korrektor Tomka Eszter

A borítót Bodor Anikó,

a kötetet Pintér József tervezte

Műszaki vezető Takács Klári

Kiadványszám 9016

Minion betűtípusból szedve

ISBN 978 963 14 3857 4